

1. ZÁKLADNÍ ŠKOLA, RAKOVNÍK, MARTINOVSKÉHO 153

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Obsah

I.	Základní údaje	3
II.	Charakteristika školní družiny	3
III.	Podmínky pro přijímání do školní družiny.....	3
IV.	Podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	4
V.	Konkrétní cíle vzdělávání.....	4
VI.	Formy vzdělávání.....	7
VII.	Obsah vzdělávacího programu	8
VIII.	Délka a časový plán vzdělávání	10
IX.	Podmínky práce školní družiny.....	11

I. Základní údaje

Oficiální název školy	1. základní škola, Rakovník, Martinovského 153
Zřizovatel	Město Rakovník Husovo náměstí 27 269 18 Rakovník
Právní forma	příspěvková organizace
Adresa školy	Martinovského 153, 269 01 Rakovník
Sídla školní družiny	Martinovského 152, 269 01 Rakovník (Omáčkovna) Martinovského 153, 269 01 Rakovník (hlavní budova školy) Fr. Diepolta 2249, 269 01 Rakovník (budova MŠ V Parku)
Telefon	+420 313 512 397 (kancelář, ředitelna) +420 724 257 725 (oddělení v parku) +420 601 333 738 (oddělení v Omáčkovně - 1. patro) +420 720 071 069 (2. patro) +420 601 336 184 (oddělení v hlavní budově)
Fax	+420 313 512 397
Kapacita školní družiny	150
Email	1zsrako@1zsrako.cz reditel@1zsrako.cz
Web	http://www.1zsrako.cz
IČ/DIČ	47016973 / CZ 47016973
IZO	102602239 (ZŠ), 114100217 (ŠD)
REDIZO	600055922
Ředitel školy	Mgr. Bc. Karel Folber reditel@1zsrako.cz
Zástupkyně ředitele školy	Mgr. Milena Mouchová milena.mouchova@1zsrako.cz
Vedoucí vychovatelka	Romana Srbecká romana.srbecka@1zsrako.cz

II. Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí 1. základní školy, Rakovník, Martinovského 153. Dvě oddělení jsou umístěna v pavilonu Mateřské školy V Parku (samostatná oddělení, ve kterých neprobíhá dopoledne výuka základní školy), dvě v budově čp. 152, tzv. Omáčkovně, a jedno v hlavní budově školy. Naše činnost vychází z pedagogiky volného času.

Cílem naší práce je snaha o vytvoření místa pro aktivní odpočinek účastníků zájmového vzdělávání (dále jen dětí, příp. žáků) po vyučování, zároveň chceme přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.

III. Podmínky pro přijímání do školní družiny

Do školní družiny 1. ZŠ Rakovník jsou děti přijímány na základě řádně vyplněné přihlášky podepsané zákonným zástupcem dítěte, o přijetí rozhoduje ředitel školy.

Přednostně jsou přijímány děti z prvních tříd (případně z druhých, třetích atd.).

IV. Podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

O přijetí dítěte do školní družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky; její součástí je písemné sdělení rodiče dítěte o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny.

Děti odvádějí po skončení vyučování do školní družiny paní vychovatelky. Mimořádný odchod dítěte musí být předem omluven zákonným zástupcem či rodiči. Pokud přebírá dítě jiná osoba, než zákonný zástupce, nebo která je zapsána v přihlášce, musí zákonný zástupce předat vychovatelce písemné prohlášení, ve kterém žádá, aby bylo dítě předáno jiné osobě.

Odhlášení dítěte se provádí písemně na školou předepsaném formuláři s uvedením termínu ukončení docházky do školní družiny.

Úplatu ve školní družině upravuje zvláštní předpis (Směrnice k úplatě ve školní družině).

Dítě může být ze školní družiny vyloučeno. Důvodem vyloučení mohou být:

- soustavné porušování kázně a pořádku v družině, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních žáků,
- opakované slovní a fyzické napadání pracovníků školní družiny,
- dlouhodobá svévolná nebo neomluvená absence,
- neplacení příspěvku rodičů dítěte na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině.

O těchto skutečnostech informujeme zákonné zástupce dítěte, které písemně vyzveme k návštěvě školy, kde proběhne jednání za účasti ředitele školy, vedoucí vychovatelky a zákonných zástupců. O tomto jednání provedeme zápis, následně ředitel školy rozhodne o dalším postupu, popř. i o vyloučení ze školní družiny. O rozhodnutí jsou zákonní zástupci informováni písemně.

V. Konkrétní cíle vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině má obohacovat denní program dětí, zajistit odborné pedagogické vedení při odpočinkových i zájmových činnostech a maximálně podporovat jejich individuální rozvoj.

Nabízíme činnosti podnětné, zajímavé a obsahově bohaté. Děti se zde mohou přirozeným dětským způsobem projevat, zaměstnávat a věnovat se zábavě. Poskytujeme bezpečné prostředí, a to nejen z hlediska fyzického zdraví, ale i dobrých podmínek pro emocionální a sociální rozvoj.

Naším cílem je vést děti k využívání volného času a vybavovat je dostatkem námětů pro využití volného času. Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Naplňování cílů ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

Vzdělávací program pro základní vzdělávání stanovuje kompetence pro školní výuku, na které školní družina navazuje a rozšiřuje o kompetence k trávení volného času. Kompetence představují soubor znalostí rozvinutých do schopností a povýšených na dovednosti, které děti umí využívat v praxi. Získané kompetence potřebují pro svou osobní realizaci, k začlenění do společnosti a zaměstnání, a odrážejí se i v projevovaných postojích. Při hodnocení dítěte porovnáváme jeho rozvoj především v rámci individuálního osobnostního vývoje, který se může lišit od pokroků, které jsou patrné u jiného dítěte. Do školní družiny přichází dítě s různou mírou předchozích zkušeností, z různého sociálního prostředí, s odlišnými dispozicemi a také

s odlišným zájmovým zaměřením. Ve školní družině podněcujeme děti ke vzdělávání pouze na základě zájmu. Jednou činností posilujeme více kompetencí a jde tedy o komplexní působení.

Kompetence, které u dítěte rozvíjíme:

1. Kompetence k učení

Dítě

- se učí s chutí, započatou práci dokončí,
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony,
- učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi,
- všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje,
- umí získávat vědomosti z různých pramenů, získané poznatky dává do souvislostí,
- uplatňuje zkušenosti v praktických situacích a v dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů

Dítě

- si všímá problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací,
- se učí pochopit problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách,
- promýšlí a plánuje řešení problému,
- při řešení situací nachází shodné, podobné a odlišné znaky, hledá způsoby řešení problémů,
- ověřuje prakticky řešení problémů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli,
- rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní,
- se dovede přizpůsobit změnám, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý,
- dokončuje započaté činnosti i v případě obtíží.

3. Kompetence komunikativní

Dítě

- ovládá řeč i mimoslovní komunikaci,
- myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami,
- umí vyjádřit vlastní názor,
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými,
- účinně se zapojuje do diskuse, umí řešit konflikty,
- dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky,
- umí se vyjádřit i písemně a naslouchat druhým,
- využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá,
- komunikuje kultivovaně.

4. Kompetence sociální a personální

Dítě

- se učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit,
- odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně,
- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky,

- projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování,
- se podílí na vytváření příjemné atmosféry v týmu,
- spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis,
- respektuje dohodnutá pravidla, je schopen respektovat jiné,
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi,
- ovládá a řídí své jednání a chování.

5. Kompetence občanské:

Dítě

- si uvědomuje si svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit,
- se chová zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých,
- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí,
- chápe, že rozvoj a udržení hodnot národa, jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit, je podmíněn také ekonomickou situací,
- si váží tradice a kulturního dědictví, které chrání,
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. Kompetence pracovní:

Dítě

- má pozitivní vztah k práci,
- rozeznává různé materiály a učí se s nimi pracovat,
- zvládá dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi,
- vytváří jednoduchými způsoby různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.

7. Kompetence k učení:

Dítě

- účelně tráví volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití.
- si vybírá zájmové činnosti podle svých dispozic,
- rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech,
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací,
- odmítne nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Jednotlivé vzdělávací cíle slučujeme do rozvíjených kompetencí, které vybavují děti činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit posilujeme a rozvíjíme: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a kompetence k trávení volného času.

VI. Formy vzdělávání

Náplní práce školní družiny jsou zejména činnosti pravidelné, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit. Školní družina také umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

1. Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

2. Příležitostné akce

Nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností, přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení, často je pořádáme ve spolupráci s DDM. Jsou to např. besedy, karneval, exkurze, výlety, sportovní akce.

3. Spontánní aktivity

Zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině). Dále spontánní hry v tzv. koncové družině, kdy jsou slučována oddělení.

Při těchto činnostech zajišťujeme bezpečnost dětí. Navozujeme a podněcujeme jejich vlastní aktivity. Řízené a spontánní činnosti na sebe navazují.

4. Odpočinkové činnosti

Chápeme nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. závodivé hry při pobytu venku.

5. Příprava na vyučování

Zahrnuje především didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které děti získaly ve školním vyučování.

VII. Obsah vzdělávacího programu

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku dětí, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Při tvorbě školního vzdělávacího procesu se snažíme, aby se jednotlivé činnosti doplňovaly, navazovaly na sebe, navozovaly u dětí odpovídající zážitky, podněcovaly poznávací procesy a pomáhaly posilovat žádané kompetence. Seskupujeme je do tematických celků, které mohou odpovídat i tématům základního vzdělávání. K rozvoji, prohlubování a upevňování školních vědomostí a dovedností použijeme prostředky podle požadavků pedagogiky volného času. Při tvorbě obsahu vzdělávání vycházíme z možností a podmínek školní družiny, věkových zvláštností dětí a jejich zájmového zaměření.

1. Člověk a jeho svět:

Rozvíjíme poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti dětí získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Dítě pozoruje a pojmenovává věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak prvotní ucelený obraz světa. Poznává sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem

i problémům. Při osvojování poznatků a dovedností se dítě učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Toto téma poskytne dětem základní vhled do problematiky člověka, společnosti, přírody, techniky, zdraví a pomáhá jim utvořit si základní představu o světě a životě, který je obklopuje.

1.1. Místo, kde žijeme

Tematický okruh zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti, ve městě. Zahrnuje tematické vycházky do okolí školy a školní družiny, pro prvňáky je důležitá cesta do školy a ze školy, poznávání různých služeb ve městě. Jde především o využití poznatků, které slouží jako motivace k dalším činnostem – tematická hra, vyprávění o tom, co si děti z návštěvy pamatují, nebo výtvarné zpracování tohoto tématu. Neopomeneme regionální pohádky nebo pověsti. Zařazujeme činnosti, které u dětí posilují vztah k místním tradicím – slavnosti, zvyky. Do tohoto celku patří i dopravní výchova.

1.2. Lidé kolem nás

V tomto tematickém okruhu si děti osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, empatie, vzájemné úcty. Poznávají, jak se lidé sdružují a získávají první vědomosti o základních právech a povinnostech člověka. Vedeme je k osvojování a dodržování základů společenského chování.

Děti si osvojují seznamování s druhými lidmi, jak správně pozdravit a podávat ruku, učí se zásadám stolování, rozvíjí dovednost komunikace, vyjadřovací schopnosti, ale také schopnost naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům lidí ve skupině. Dbáme na vytváření kladného vztahu ke spolužákům, předcházení šikaně.

S naplňováním tohoto okruhu spojujeme také i hodnotící aktivity – nacházíme na hodnotících činnostech především klady.

Do celku zařazujeme také prvky mediální výchovy.

1.3. Lidé a čas

Naplňováním tohoto okruhu je budování správného režimu dne a jeho dodržování. Režim školní družiny sestavujeme a naplňujeme účelně. Děti se učí respektovat čas druhých, využívat čas vlastní a vytvářet návyky, které přinesou do přípravy na vyučování pravidelnost a účelnost. Ta pak dále vede i ke smysluplnému využívání volného času.

1.4. Rozmanitost přírody

Do tohoto tematického okruhu zařazujeme pestré aktivity. V jeho rámci děti seznamujeme s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody. Plánujeme různé tematické vycházky i pobyty v přírodě, při nichž pozorují její bohatství i změny, které se v ní odehrávají. Tyto poznatky dále rozvíjíme při výtvarných činnostech, při didaktických hrách s přírodními motivy, ale také v každodenní péči o pokojové rostliny. Využíváme také zkušenosti z ekologické výchovy.

1.5. Člověk a jeho zdraví

V okruhu Člověk a jeho zdraví děti poznávají především samy sebe, získávají poučení o zdraví a nemocech, o prevenci chorob, o odpovědnosti za své zdraví. Pro naplnění tohoto

okruhu plánujeme aktivity směřující k průběžné péči o osobní hygienu, prevenci úrazů a poukazujeme na důležitost bezpečnosti při všech činnostech, které provozují.

Učí se, jak ošetřit jednoduché poranění, jak vyhledat pomoc. Prevencí zdraví jsou pohybové a tělovýchovné aktivity. Dbáme na pravidelný pobyt venku.

1.6. Člověk a jeho zdraví

Vzdělávání v oblasti Člověk a svět práce seznamuje děti s různými pracovními technikami. Rozvíjíme u nich zručnost, představitivost a fantazii. Děti dbají na hygienu prostředí a sebeobslužné činnosti. Do této oblasti zařazujeme různé techniky od nejjednodušších ke složitějším, včetně práce s různým technickým materiálem.

Děti:

- zhotovují výrobky z papíru a kartónu,
- zhotovují výrobky z drobného přírodního a technického materiálu,
- zhotovují výrobky z textilií, ze dřeva, z drátu a plechu,
- pracují s modelovacími hmotami,
- pracují se stavebnicemi,
- provádí drobné opravy,
- seznamují se s prvky elektrotechniky a elektroniky (např. obsluhují PC),
- pečují o květiny.

VIII. Délka a časový plán vzdělávání

Každý program a také plán má určitý časový rámec, jehož naplnění je vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení školních družin často obtížné. ŠVP není ročním plánem, ale je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus.

Výhodou programu sestaveného pro celý vzdělávací cyklus je jeho operativnost, možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek a propojovat či přesouvat témata během celé docházky dítěte do školní družiny.

Osvědčené činnosti výchovných složek využíváme jako náměty pro činnost podle tematických celků v širších komplexech. Systém práce ve školní družině zakládáme na dobrovolnosti a zájmovosti, a proto školní vzdělávací program pro školní družinu rozvíjí a doplňuje kompetence získávané ve škole.

Ve školní družině můžeme plánovat činnosti ve třech možných úrovních:

- průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu,
- řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu.

Školní vzdělávací program pro školní družinu je vytvořen dlouhodobě. Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců - po dobu trvání školního roku.

Po dobu podzimních, vánočních nebo jarních prázdnin, příp. dalších prázdnin, se po projednání se zřizovatelem činnost ŠD přerušuje.

Provoz ŠD je rozdělen na ranní provoz v době od 6:40 do 7:40 a odpolední provoz, který začíná v 11:35 a končí v 17 hodin.

Školní družinu navštěvují žáci 1. – 5. ročníku. K pravidelné denní docházce lze přijímat i děti z přípravné třídy základní školy a ve výjimečných případech také žáky 2. stupně školy. V odpoledních hodinách dochází ke slučování oddělení, z důvodu menšího počtu dětí a omezení pracovní doby vychovatelek.

IX. Podmínky práce školní družiny

1. Materiální podmínky

Školní družina využívá pro svou činnost prostory MŠ V Parku, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Vlastní prostor umožňuje příležitost k odpočinku, k samotné intelektuální aktivitě i k různým zájmovým činnostem i ke hrám. Školní družina pracuje také ve třech třídách s herními kouty. Třídy jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá proporcím dětí a je dále vybavován pro zájmovou činnost ve školní družině.

Do vybavení školní družiny patří stolní hry, stavebnice, hračky, sportovní náčiní, dětské časopisy, knihy. Školní družina je také vybavena audiovizuální technikou.

2. Personální podmínky

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem žáka při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Vyvolává u dětí aktivní zájem o okolí, o sociální kontakty a komunikaci a probouzí jeho vnímavost k podnětům, které poskytuje bližší i vzdálenější okolí. Podněcuje a rozvíjí přirozenou všímavost a zvědavost dětí, jejich chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládnou. Vychovatelka tyto žádoucí projevy přiměřeně oceňuje a chválí.

Pedagogickou činnost zajišťují vychovatelky splňující pedagogickou způsobilost k výkonu své práce.

Pracovní náplň vychovatelek

Zaměstnanec se řídí zákoníkem práce a souvisejícími předpisy, pracovním řádem, právními předpisy pro základní školu, směrnicemi školy, pokyny a nařízeními ředitele školy.	
1.	Komplexní výchovatelská činnost ve školách a školských nebo jiných zařízeních rozvíjející zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti dětí, žáků i studentů nebo specificky rozvíjející osobnost dítěte nebo žáka i studenta včetně využívání variantních výchovných metod a hodnocení jejich účinnosti. Odborné usměrňování zájmového vzdělávání specializovanými metodami výchovné práce, například vůči dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Je odpovědná vedoucí vychovatelce školní družiny. Řídí výchovu a výuku v oddělení školní družiny podle přiděleného pracovního úvazku. Odpovídá za celkové plnění výchovně vzdělávacích úkolů v přidělených odděleních, především za úroveň dosahovaných výsledků.
2.	Konkrétní vymezení <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vykonává přímou výchovnou činnost podle přiděleného pracovního úvazku. ▪ Nastupuje 10 minut před začátkem výchovné činnosti. ▪ Zodpovídá za bezpečnost dětí a zdraví žáků ráno po jejich příchodu do ŠD a po skončení vyučování od doby převzetí od učitele do odchodu dětí ze ŠD. ▪ Při procházkách dodržuje všechny bezpečnostní předpisy, předem vždy o bezpečnostních pravidlech děti poučí. ▪ Řídí výchovu ve svém oddělení dle tematických plánů pro jednotlivá oddělení, odpovídá za plnění výchovných úkolů.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spolupracuje s třídním učitelem a ostatními učiteli, popřípadě s pedagogicko-psychologickou poradnou. ▪ Vykonává přípravu na přímou výchovnou činnost, práce bezprostředně související s touto činností a další práce, které vyplývají z organizace výchovy ve škole. ▪ Podle pokynů vedení školy řídí všechny organizační záležitosti svého oddělení. ▪ Účastní se provozních a pedagogických porad, umožňuje-li to provoz školní družiny. ▪ Zastupuje přechodně nepřítomného pracovníka v rámci sjednaného druhu práce. ▪ Je přítomen ve škole v době stanovené rozvrhem výchovné práce ve školní družině, rozvrhem dohledů, v době porad svolaných ředitelem školy a v době stanovené zastupováním jiného pedagogického pracovníka. ▪ Sleduje přehled suplování a úkoly dané vedením školy. ▪ Dbá, aby jeho jednání a vystupování před žáky, rodiči i širší veřejností bylo v souladu s pravidly slušnosti a občanského soužití a s výchovným působením školy. Podílí se na šíření dobrého jména školy.
3.	<p>Výchovná problematika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vychovává a vzdělává žáky mimo vyučování. Rozvíjí jejich zájmovou činnost a systematicky doplňuje školní výuku. Rozvíjí tvořivé schopnosti žáků. ▪ Sleduje a hodnotí vývoj žáků, vytváření podmínek pro zdravý psychický a sociální vývoj v procesu výchovy. ▪ Sleduje interpersonální vztahy v oddělení, provádí vyhodnocení a navrhuje změny. ▪ Sleduje ve svém oddělení problematiku návykových látek, šikany, problémy rasismu a xenofobie. ▪ Věnuje individuální péči dětem z málo podnětného prostředí, dětem se zdravotními problémy. ▪ Seznamuje se se zprávami pedagogicko-psychologické poradny, s výsledky lékařských vyšetření a rodinnými problémy, které mohou mít vliv na práci žáka ve školní družině. ▪ Podílí se na zprávě pro pedagogickou radu, podává návrhy na výchovná opatření. ▪ Spolupracuje s třídními učiteli a ostatními učiteli pověřenými specifickými úkoly. ▪ Ohlašuje třídnímu učiteli okolnosti, které nasvědčují, že žák je v rodině nebo v jiném mimoškolním prostředí vystaven týrání, zneužívání a zanedbávání. ▪ Zpracovává plán výchovné práce ve školní družině, zajišťuje organizačně a věcně plnění tohoto plánu. ▪ Jedná jménem školy s rodiči ve věcech týkajících se jejich dětí - žáků školy, na základě pověření ředitelem školy i ve věcech týkajících se ostatních záležitostí školy jako celku. ▪ Řídí výchovu a výuku v oddělení školní družiny podle přiděleného pracovního úvazku, odpovídá za celkové plnění výchovně vzdělávacích úkolů v přiděleném oddělení, především za úroveň dosahovaných výsledků. ▪ Seznamuje rodiče žáků s nezbytnými informacemi (odchod žáků se školní družiny, omlouvání nepřítomných žáků).
4.	<p>Dokumentace</p> <p>Vede určenou dokumentaci.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Denní činnost:</i> <ul style="list-style-type: none"> • doplňovat docházku dětí do školní družiny (absence omluvená rodiči) • vést přehled o vlastní výchovné činnosti • zaznamenávat činnost do třídní knihy ▪ <i>Roční činnost:</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • vypracovat roční plán • zajistit vyplnění přihlášek do ŠD (na začátku roku a průběžně) ▪ <i>Před prázdninami:</i> <ul style="list-style-type: none"> • podle počtu dětí otevřít ŠD, domluvit služby, informovat ředitelství školy • pokud se ŠD v průběhu prázdnin neotevírá, oznámit rodičům zřetelným způsobem, že ŠD není v provozu • vypracovat zprávu o činnosti ŠD a odevzdat vedoucí vychovatelce ▪ <i>Během roku:</i> <ul style="list-style-type: none"> • doplňovat průběžně seznamy dětí
5.	<p>Vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dále se vzdělává, a to v samostatném studiu nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. ▪ Samostatně studuje pedagogickou literaturu, právní předpisy a vnitřní školní normy.
6.	<p>Materiální oblast</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpovídá za pořádek v oddělení školní družiny (běžný úklid věcí). ▪ Odpovídá za celkový estetický vzhled oddělení. ▪ Odpovídá za didaktickou techniku a učební pomůcky, které jsou trvale umístěny ve školní družině. ▪ Zabezpečuje péči o sbírky, herny, kabinety na základě pověření ředitele školy. ▪ Zabezpečuje spotřební materiál potřebný pro práci ve školní družině. ▪ Kontroluje stav školního nábytku a zařízení, informuje o nedostatcích.
7.	<p>BOZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytváří, dodržuje a kontroluje podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při výchovné práci ve školní družině. ▪ Provádí poučení žáků o BOZP a PO. ▪ Vychovává žáky k dodržování hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce. ▪ Sleduje zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informuje bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. ▪ Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření lékařem. Úraz žáka zapíše do knihy úrazů. ▪ Seznamuje žáky s varovnými signály CO. ▪ Zná plán evakuace a ukrytí pro své oddělení.
8.	<p>Další povinnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sleduje informace ředitelství školy na nástěnkách ve sborovně. 2. Sleduje přehled suplování a úkoly dané vedením školy. 3. Vykonává dohled nad žáky podle pokynů ředitele školy. 4. Účastní se práce v metodických sdruženích. 5. Účastní se porad, pedagogických porad. 6. Nepřítomnost v práci hlásí písemně ředitelství školy. Náhlá onemocnění apod. oznámí okamžitě ředitelství telefonicky nebo písemně. Včasné informuje o délce pracovní neschopnosti a jejím ukončení. 7. Pracovní dobu eviduje elektronickým způsobem v software Bakaláři.

3. Ekonomické podmínky

Činnost školní družiny je hrazena ze státního rozpočtu, z provozních prostředků zřizovatele (Město Rakovník) a z příspěvku rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů

ve školní družině. Poplatek za školní družinu je 100,- Kč měsíčně nebo je možná platba bankovním převodem měsíčně, na 1. a 2. pololetí nebo jednorázově na celý školní rok.

4. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- Vhodná struktura režimu dětí ve školní družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem školní družiny a skladbou zaměstnání
- Vhodný stravovací a pitný režim
- Zdravé prostředí užívaných prostorů školní družiny (odpovídající osvětlení, teplo, bezhlučnost)
- Čistota, větrání, hygienické vybavení prostorů
- Ochrana dětí před úrazy
- Bezpečné uložení všech nebezpečných předmětů (nůžky)
- Pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- Dostupnost prostředků první pomoci

5. Psychosociální podmínky

- Klidné prostředí a příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou
- Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu dětí a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl a vede k praktické zkušenosti, sledování všestranného prospěchu dětí
- Věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě dítěte, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba
- Ochrana dětí před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- Vytváření podmínek pro spoluúčast dětí na životě školy a školní družiny
- Včasná informovanost dětí i jejich zákonných zástupců o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě
- Vychovatelka vytváří a kontroluje podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí při výchovné práci ve školní družině.
- Vychovatelka provádí poučení dětí o bezpečnosti a ochraně zdraví.
- Vychovatelka vychovává děti k dodržování hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce
- Děti jsou povinny se přezouvat, dbát na hygienu, zvláště před jídlem a po použití WC, chovají se při pobytu ve škole a na akcích organizovaných školou tak, aby neohrozily zdraví svoje ani svých spolužáků a jiných osob.
- Dětem je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, vypínači bez dozoru vychovatelky.
- Při přecházení dětí do školní jídelny, na vycházky a jiné akce mimo budovu školy se děti řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob
- Vychovatelka sleduje zdravotní stav dětí a v případě náhlého onemocnění informuje vedení školy a případně i zákonné zástupce dítěte.
- Při úrazu poskytne dítěti nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření lékařem, úraz zapíše do knihy úrazů

6. Podmínky pro činnost jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Při výběru činností ve školní družině, při motivování i hodnocení dětí bereme ohled na jedince, který má nárok na speciální vzdělávací potřeby. Odchylky od standardní náplně školní družiny však vyžadují i práce s mimořádně nadanými jedinci.

Školní družinu navštěvují i děti vyžadující specifický pedagogický přístup, a proto je nutné toto zájmové vzdělávání přizpůsobit potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení nebo postižení. Do oddělení školní družiny může být také začleněno dítě ze společensky a kulturně znevýhodněného prostředí s oslabeným rodinným zázemím či jedinec pocházející z jazykově odlišného prostředí. Snížená sociální adaptabilita dítěte nebo zvýšená potřeba intenzivnější péče v některé oblasti vyžaduje přizpůsobení forem a obsahu činnosti školní družiny. Integrace má vedle nesporných kladů i svá rizika, která minimalizujeme, aby děti nebyly izolovány nebo případně i vyloučeny ze společnosti ostatních.

Prostředí a postupy musí usnadňovat osobnostní a sociální rozvoj i sociální integraci dětí. Začleňování znevýhodněných dětí vyžaduje i vysoce profesionální přístup vychovatelky, které si uvědomují, že znevýhodnění v jedné oblasti může posilovat jiné osobnostní předpoklady dítěte, které bývá v obtížnější situaci, má menší zkušenosti a větší problémy s osamostatňováním, hůře se prosazuje. Tomuto dítěti je potřeba pomoci zvýšenou motivací, věnovat mu více pozornosti a výrazně ho kladně hodnotit i za malé dílčí pokroky v činnosti. Děti s postižením či znevýhodněním přijímáme jako ostatní, aby nijak nepociťovaly svou odlišnost či nedostatečnost.

Pro děti mimořádně nadané či talentované nabízíme další doplňkové složitější aktivity. Rozvoj a podporu mimořádných schopností zajišťujeme a organizujeme tak, aby nebyla jednostranná a neomezovala pestrost a šíři ostatního zájmového vzdělávání.

Tento Školní vzdělávací program pro školní družinu vstupuje v platnost 24. 1. 2019

V Rakovníku 20. 1. 2019

Mgr. Bc. Karel Folber, ředitel školy